

Bijlage F – Werkwijze Social Return On Investment

1. Expertisepunt Social Return (ESR)

Het Expertisepunt Social Return (ESR) van het Werkbedrijf regio Zwolle werkt in opdracht van 13 gemeenten (waaronder Meppel) in de arbeidsmarktregio Zwolle, het waterschap Drents Overijsselse Delta en de provincie Overijssel. Het ESR adviseert en faciliteert u bij de invulling van SROI en heeft daarin al vele jaren ervaring. In deze bijlage wordt u uitgelegd hoe dit in de praktijk werkt..

2. Social Return

De gemeente Meppel heeft besloten om in deze aanbesteding Social Return (SROI) als bijzondere uitvoeringsvoorwaarde op te nemen. Inschrijver is verplicht 5% van de in het kader van de Raamovereenkomsten totaal gefactureerde omzet aan te wenden voor SROI-activiteiten, wanneer de totale omzet van gegunde nadere opdrachten het bedrag van € 200.000 overschrijdt.

Voor de waardebepaling van SROI-activiteiten is gekozen voor de bouwblokkenmethode (zie ook onderdeel 5 van deze bijlage). SROI-activiteiten zijn uitgedrukt in een inspanningswaarde, deze is gebaseerd op de relatieve afstand van de uitkeringsgroep tot de arbeidsmarkt. In samenspraak met het ESR (zie onderdeel 4 van deze bijlage) kunt u kiezen uit verschillende manieren om uw SROI verplichting in te vullen. Van iedere SROI-activiteit weet u vooraf wat de waarde hiervan is.

Waar u in Nederland SROI-waarde wilt creëren is aan u als opdrachtnemer. De gemeente Meppel stelt het zeer op prijs wanneer u ook sociaal-maatschappelijke waarde creëert in haar – en ook uw – werkgebied.

3. Voorwaarden bij de SROI-activiteiten

SROI-activiteiten worden in het kader van de Raamovereenkomst ingenieurs-/adviesdiensten uitgevoerd, hetzij bij opdrachtnemer, hetzij bij een onderaannemer of toeleverancier. Voorwaarden bij de SROI-activiteiten:

- Deze zijn direct toe te rekenen aan de opdracht, de contractperiode waarin nadere opdrachten onder de Raamovereenkomst uitgevoerd worden.
- Het betreft nieuwe SROI-activiteiten, die uitgevoerd worden gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst.
- De SROI-activiteiten mogen eenmalig en alleen bij de Opdrachtgever worden opgegeven in het kader van de Raamovereenkomst.
- In geval van SROI-verlegging naar een onderaannemer gelden dezelfde bepalingen als die voor Opdrachtnemer gelden.
- De Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het nakomen van zijn SROI-verplichtingen en moet deze kunnen onderbouwen (ook wanneer de SROI verlegd wordt naar een onderaannemer).

4. Voorbeelden van SROI-activiteiten

SROI-activiteiten hebben een relatie met de huidige of de toekomstige arbeidsmarktsituatie van mensen en richt zich op 3 sporen:

1. Inzet personeel

- Van werkloosheid naar werk: spreekt voor zich.
- Van werk naar werk: hierbij gaat het om het voorkomen van werkloosheid bijv. in geval van dreigend ontslag.
- Van onderwijs naar werk: leerlingen/studenten die een plaats op de arbeidsmarkt moeten zien te veroveren.
- Vanuit een kwetsbare positie naar werk: hierbij gaat het om mensen die onder de Banenafpraak vallen, een landelijke afspraak tussen overheid en bedrijfsleven om gezamenlijk 125.000 extra banen voor deze doelgroep te creëren.

Voorbeelden:

- Zij-instroomtrajecten Smart Mobility (2017), Intelligente Verkeersregelinstantaties (2018) en Slimme en groene mobiliteit (2019), zie evt. <https://www.overijssel.nl/onderwerpen/verkeer-wegen/slimme/> en
- <https://daarwerkenweaan.nl/best-practice/opleidingstraject-smart-mobility-voorbeeld-van-pps-via-social-return/>. Voor SROI tellen mee: de support in zo'n zij-instroomtraject, de werkervaringsplek voor de kandidaat uit het team Smart Mobility en/of de indienstneming na afronding van het traject Smart Mobility

2. Maatschappelijke activiteiten

Hieronder vallen activiteiten ter bevordering van arbeidsparticipatie of het bevorderen van vakmanschap. De maatschappelijke activiteiten moeten naar 'werk' terug te leiden zijn. Een voorbeeld hiervan is ureninzet t.b.v. het onderwijs, denk bijvoorbeeld aan: gastlessen over bedrijf, branche of sector, bedrijfsbezoek voor

leerlingen/studenten. Ook aanvullende opleidingskosten van mensen uit de SROI-doelgroepen vallen onder deze categorie activiteiten.

Voorbeelden

- Playing for Succes (voorkomen voortijdige schooluitval): <https://daarwerkenweaan.nl/nieuws/social-return-met-een-wow-factor/>. Voor SROI tellen de ureninzet en/of onkosten tbv Playing for Succes mee.
- Baanbrekend Landschap (re-integratie, opleiding): <https://www.tubantia.nl/wierden/cheque-voor-baanbrekend-landschap-wierden~a77296a3/>. Voor SROI telt de donatie tbv de aanschaf van werkkleding en gereedschap mee.
- Zij-instroomtrajecten Smart Mobility (2017), Intelligente Verkeersregelinstantaties (2018) en Slimme en groene mobiliteit (2019). Voor SROI tellen mee: ureninzet en/of onkosten voor support inzake projectvoorbereiding, samenstellen onderwijsprogramma, verzorgen van colleges, selectie van kandidaten.
- Gastles en excursie hydrologie voor studenten van Van Hall Larenstein. Voor SROI tellen mee de ureninzet en/of onkosten.

3. Sociale inkoop

Sociale inkoop betreft dienstenaafname van:

- een sociale werkvoorziening, een social enterprise, een PSO-30+ gecertificeerde organisatie.
- Indien niet gecertificeerd dient minimaal 30% van de werknemers van een dergelijke onderneming gehandicapt of kansarm te zijn, zie art. 20 lid 1 van de aanbestedingsrichtlijn 2014/24.

Dienstenaafname van dit type organisaties bevordert hun continuïteit en daarmee de duurzame inzet van mensen uit de meest kwetsbare doelgroepen.

Voorbeelden:

- Het groenonderhoud van uw kantoor laten uitvoeren door een PSO-30+ gecertificeerde onderneming, zie <https://www.pso-nederland.nl/gecertificeerde-organisaties-2/online-marktplaats> of een sociale werkvoorziening.
- Postdiensten inkopen bij PSO-30+ gecertificeerde ondernemingen of social enterprises, zie <https://www.social-enterprise.nl/onze-leden>. Idem voor schoonmaak, catering, drukwerk, grafisch ontwerp, zaalhuur etc.

Enkele mogelijkheden in het werkgebied van Meppel en omgeving

- Expertise beschikbaar stellen vanuit uw organisatie t.b.v. werkzoekenden, bijvoorbeeld: Support bij het schrijven van goede motivatiebrieven, het voorbereiden op sollicitatiegesprekken, LinkedIn profielen verbeteren, werkzoekenden zichzelf te leren te presenteren, etc.
- Support bieden aan mensen die vanuit een uitkeringssituatie een eigen bedrijf willen beginnen of aan startende impactondernemers (mentorschap, opstellen businesscase, administratie etc.)
- Maatje/buddy-activiteit voor werkzoekenden
- Support bieden aan lokale initiatieven zoals de [Beursvloer](#) of de [Broekriem](#)
- Diensten afnemen van sociale firma's. Dat kan bij vele organisaties, onder andere bij [Reestmond Meppel](#). Denk bijvoorbeeld aan zaalhuur/catering in geval van een projectstartup of -presentatie, de inkoop van relatiegeschenken, drukwerk, postbezorging etc.

Het ESR is zeer benieuwd naar de mogelijkheden die u ziet en gaat daarover graag met u in gesprek.

5. Expertisepunt Social Return

Het Expertisepunt Social Return (ESR) van het Werkbedrijf regio Zwolle werkt onder andere in opdracht van de gemeente Meppel. Het ESR adviseert en faciliteert u bij de invulling van SROI. De opdrachtgever zal u verwijzen naar het ESR.

6. Bouwblokkenmethode

Voor de waardebeoordeling van SROI-activiteiten is gekozen voor de bouwblokkenmethode. SROI-activiteiten zijn uitgedrukt in een inspanningswaarde, deze is gebaseerd op de relatieve afstand van de uitkeringsgroep tot de arbeidsmarkt. In samenspraak met het ESR kunt u kiezen uit verschillende manieren om uw SROI verplichting in te vullen. Van iedere SROI-activiteit weet u vooraf wat de waarde hiervan is.

Bouwblok	SROI-waarde per jaar/1 fte	Duur van meetellen
Participatiewet < 2 jaar	€ 30.000	2 jaar
Participatiewet > 2 jaar	€ 40.000	2 jaar
Participatiewet (doelgroepregister) Wajong (doelgroepregister) en WIA/WAO WSW (in dienst nemen: doelgroepregister)	€ 40.000	Altijd
WW < 1 jaar	€ 10.000	1 jaar
WW > 1 jaar	€ 15.000	1 jaar

Niet Uitkeringsgerechtigde (NUG)	€	10.000	2 jaar
Werkervaringsplek ⁰	€	750 per maand	Overeengekomen periode
Leerling BBL (leerbaan), niveau 1 en 2	€	20.000 per leerwerkjaar	Opleidingsperiode
Leerling BBL (leerbaan), niveau 3 en 4	€	15.000 per leerwerkjaar	
Leerling BOL (stage), niveau 1 en 2	€	7.500 per stage	Opleidingsperiode
Leerling BOL (stage), niveau 3 en 4	€	5.000 per stage	
Leerling VSO/Praktijkonderwijs	€	5.000 per stage	Opleidingsperiode
Leerling VSO/Praktijkonderwijs tot 18 jaar (werkplek na uitstroom)	€	25.000	Eenmalig
MVO-activiteiten ¹	€	100/uur en/of factuurwaarde	
WSW (detachering en/of diensten), Sociale inkoop ²	€	factuurwaarde	
Extra op bovenstaande bedragen (alleen bij betaalde dienstverbanden)			Bedragen tellen
Leeftijd ≥ 50 jaar	€	5.000	Eenmalig/naar rato
Vast dienstverband	€	10.000	Eenmalig/naar rato
Statushouder	€	5.000	Eenmalig/naar rato
PSO-kortingen			
PSO-ladder ³ : trede 1, trede 2, trede 3	Korting op de SROI-verplichting: 10%, 25%, 50%		Eenmalig/naar rato
PSO-ladder ³ , 30+	Vrijstelling SROI-verplichting		Eenmalig/naar rato

I.g.v. overlap telt de hoogste waarde. WSW en Wajong: wetgeving van voor 01-01-2015

Tarieven zijn all-inclusive, incl. begeleidingskosten en werkgeverslasten.

Als SROI-activiteit telt alles mee wat u doet om mensen uit de doelgroepen verder te helpen op - of richting - de arbeidsmarkt. Dat kan gaan om betaald werk, maar bijvoorbeeld ook om (meeloop)stages, werkervaringsplekken, het bieden van opleidingsmogelijkheden, of andere vormen van begeleiding of support.

0. Werkervaringsplek: Met toestemming van de uitkerende instantie (gemeente)

Proefplaatsing: Met toestemming van het UWV. Proefplaatsingen tellen alleen mee voor SROI wanneer er een betaald dienstverband van minimaal 6 maanden op volgt. In dat geval mag 50% van de periode van de proefperiode worden meegeteld.

1. MVO-activiteiten: omvat een scala aan activiteiten. Voorwaarde is dat deze activiteit een relatie heeft met de arbeidsmarkt en/of het onderwijs. Denk bijv. aan het geven van gastcolleges bij opleidingsinstituten, de sponsoring van een beroepsgerichte opleiding van iemand uit de doelgroep.

2. Sociale inkoop betreft dienstenaafname van:

- Een sociale werkvoorziening (SW-bedrijven of ook wel de sociale werkplaats genoemd).
- Een sociale onderneming (Sociale ondernemingen streven primair en expliciet een maatschappelijk doel na. Dat wil zeggen dat zij een maatschappelijk probleem willen oplossen. Daarnaast is een sociale onderneming financieel zelfvoorzienend en sociaal in de wijze waarop de onderneming wordt gevoerd); De sociale onderneming moet deelnemer zijn van de "Code Sociale Ondernemingen" / www.codesocialeondernemingen.nl of lid zijn van "Social Enterprise NL" / www.social-enterprise.nl
- Een **PSO-30+ gecertificeerde organisatie**. (Indien niet gecertificeerd dient minimaal 30% van de werknemers van een dergelijke onderneming gehandicapt of kansarm te zijn, zie art. 20 lid 1 van de aanbestedingsrichtlijn 2014/24..)

Facturen: SW bedrijf, Code Sociale Ondernemingen, PSO 30+ (factuurwaarde 100%), Social Enterprise NL (factuurwaarde 50%).

3. Korting geldt alleen voor de Opdrachtnemer, niet voor de onderaannemer(s).

Een voorbeeld:

De gefactureerde opdrachtsom van een opdracht is bijvoorbeeld € 300.000. De SROI-verplichting bedraagt 5% (€ 15.000). Om te voldoen aan deze verplichting kan de opdrachtnemer voor dit bedrag bijvoorbeeld een arbeidscontract bieden voor een periode van:

- een halfjaar, aan iemand die < 2 jaar onder de Participatiewet valt (en niet arbeidsbeperkt is), of
  - één jaar, aan iemand die > 1 jaar een WW-uitkering heeft.
- **Het proces voor gunning:** Mocht u vragen hebben over de invulling van SROI, een toelichting willen hebben over de verschillende bouwblokken of willen weten of uw specifieke oplossing voor de invulling van de mogelijke SROI verplichting ook realiseerbaar is kunt u deze stellen in de Nota van Inlichtingen.
  - **Het proces na gunning:** De opdrachtnemer neemt na gunning, binnen 1 week contact op met het ESR (sroi@daarwerkenweaan.nl). In samenspraak met het ESR wordt door de opdrachtnemer een plan van aanpak opgesteld op welke wijze de verplichting wordt ingevuld. Het plan bestaat uit de navolgende onderdelen:
    1. Opdracht, looptijd, hoogte SROI-verplichting
    2. Op welke wijze SROI-waarde wordt opgebouwd (bijv. inzet personeel, leerwerkplekken, stages, werkervaringsplekken, MVO-activiteiten etc.)
    3. In geval van MVO-activiteiten wordt vooraf een waarde door het ESR bepaald.
    4. Wijze van monitoring

5. Inhoud en frequentie van tussenevaluaties, inclusief eventuele bewijsstukken
6. Eindevaluatie, inclusief eventuele bewijsstukken
7. Akkoord ESR

Het resultaat van deze fase is een plan wat concreet en realiseerbaar is. Dit plan is gereed en goedgekeurd door het ESR binnen 6 weken na gunning opdracht. Het ESR kan deze termijn verlengen tot maximaal 12 weken.

- *Tussen- en eindevaluatie:* De opdrachtnemer levert op de afgesproken tijdstippen de tussen- en eindevaluaties op incl. onderbouwing. In samenspraak met het ESR zal gekeken worden naar de voortgang en indien noodzakelijk volgt aanpassing van het plan van aanpak. Alle wijzigingen dienen goedgekeurd te worden door het ESR.

7. Registratie SROI-verplichting:

Na goedkeuring van het Plan van Aanpak SROI krijgt de opdrachtnemer toegang tot het registratiesysteem WIZZR en houdt de SROI-invullingen hierin bij. In Wizzr wordt gecontroleerd of aan de afgesproken SROI-verplichting voldaan wordt (op correcte wijze en volgens afspraak).

Oprachtnemer voert in het registratiesysteem de kandidaten en/of activiteiten op ter invulling van de SROI-verplichting. De invulling moet door de opdrachtnemer te onderbouwen zijn, ook wanneer de SROI-activiteit door een onderaannemer geleverd is. Onderbouwing kan bijvoorbeeld via een doelgroepverklaring of een bewijs voor toekenning uitkering in combinatie met een loonstrook, een arbeidscontract, stageovereenkomst etc.. Namens opdrachtgever worden deze gegevens gecontroleerd op bijv. doelgroep, uurtarief, startdatum en periode tewerkstelling. Een kopie van de loonstrook en/of arbeidsovereenkomst kan ter controle opgevraagd worden. Alle gegevens kunnen in WIZZR worden ingevoerd.

Wat betreft het gebruik van Wizzr:

- Wizzr voldoet aan eisen op gebied van privacy (AVG: Algemene verordening gegevensbescherming)
- Alleen geautoriseerde personen hebben toegang tot het betreffende contract in Wizzr.
- Aan het gebruik van Wizzr zijn voor de opdrachtnemer geen kosten verbonden.

De documentatie die u verstrekt dient slechts die gegevens te bevatten die u ook registreert in WIZZR. De gegevens en dus ook de bijlagen met deze gegevens voldoen aan de AVG.

De communicatie van deze gegevens, via WIZZR is een veilige en AVG conforme werkwijze. De WIZZR-omgeving communiceert via encryptie en is alleen toegankelijk voor betrokkenen bij het inkoopcontract, die uit hoofde van hun functie deze gegevens mogen inzien.

Oprachtnemer heeft op grond van de AVG toestemming nodig van de kandidaten om hun persoonsgegevens te overleggen voor de verantwoording van de SROI-verplichting. Hiervoor is eventueel het formulier "toestemmingsverklaring" te gebruiken. Dit formulier is verkrijgbaar via het ESR.

In het registratiesysteem is de realisatie ten opzichte van de SROI- verplichting inzichtelijk, en kan opdrachtnemer deze zelf volgen. Als er afwijkingen worden geconstateerd door het ESR, dan zal deze contact met opdrachtnemer opnemen en - indien nodig - de opdrachtgever op de hoogte stellen.

Tips

- *Werkt u met onderaannemers/leveranciers?* Neem dan in uw contracten met onderaannemers/leveranciers ook een SROI verplichting op.
- *Het aanbod is breder dan (vaak) wordt gedacht.* Het idee heerst dat de gemeenten en het UWV alleen mensen bemiddelen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Natuurlijk zijn zij altijd op zoek naar die werkgever die voor deze mensen de juiste plek hebben. Maar voor de invulling van SROI kunt u ook denken aan mensen die pas werkloos zijn geworden, aan die leerling die een BBL-plek nodig heeft om zijn/haar opleiding te kunnen afronden.
- *Wees creatief.* Denk voor de invulling van uw SROI verder dan alleen de directe inzet van personeel. Het opleiden van mensen uit de doelgroepen telt ook mee voor SROI. Informeer bij het ESR naar lopende of geplande opleidingstrajecten.
Is sociale inkoop misschien mogelijk?
Zijn er kansen voor het onderwijs in deze opdracht?
- *Check haalbaarheid.* Aarzel niet om het Expertisepunt Social Return (ESR) te raadplegen bij de planvorming over SROI. Zij denken met u mee en brengen u zonodig in contact met de juiste instanties.

8. Juridische voorwaarden

1. De Opdrachtnemer is verplicht 5% van de gefactureerde omzet binnen de Raamovereenkomst aan te wenden aan SROI inspanningen, wanneer de totale omzet van gegunde nadere opdrachten het bedrag van €200.000,- overschrijdt.
2. Voor het bepalen van de waarde van de inspanningen in SROI, worden minimaal de waarden uit, in dit document opgenomen, de tabel bouwblokken gehanteerd, eventueel aangevuld met door het ESR vastgestelde waarde voor een maatschappelijke activiteit.
3. De Opdrachtnemer neemt binnen één week na overschrijding van het in lid 1 genoemde bedrag contact met het ESR op om een afspraak in te plannen om een start te maken met het opstellen van het plan van aanpak. Het ESR adviseert en faciliteert de opdrachtnemer, indien gewenst, bij het opstellen van het plan van aanpak.
4. Opdrachtnemer levert binnen 6 weken een door het ESR goedgekeurd plan op, waarin wordt uitgewerkt hoe aan de SROI-verplichting wordt voldaan. Deze termijn kan, door het ESR worden verlengd, tot maximaal 12 weken.
5. Gedurende de looptijd van de overeenkomst levert Opdrachtnemer, de in het plan van aanpak opgenomen, rapportage(s) aan het ESR inclusief bewijsstukken, conform de afspraken die hierover in het plan van aanpak, inclusief de eventuele wijzigingen hierop, zijn gemaakt.
6. De definitieve hoogte van de SROI-verplichting wordt berekend over de gefactureerde omzet en geschiedt aan het einde van de looptijd van de Raamovereenkomst.
7. Uiterlijk binnen 2 (twee) maanden, of zoveel eerder als in het plan van aanpak is afgesproken, na het einde van de looptijd van de overeenkomst levert de opdrachtnemer een eindrapportage (inclusief bewijsstukken) aan het ESR conform de afspraken in het plan van aanpak.
8. Het ESR is bevoegd om de rapportages te verifiëren. Opdrachtnemer verleent daartoe zijn volledige medewerking. Eventuele kosten voortvloeiend uit deze medewerking kunnen niet bij de Opdrachtgever verhaald worden.
9. Het ESR is bevoegd om inspanningen die niet vooraf zijn goedgekeurd, niet mee te rekenen in het kader van de SROI-verplichting. De bewijslast om deze goedkeuring achteraf te verkrijgen berust bij de Opdrachtnemer.

Contactgegevens Expertisepunt Social Return (ESR)

- sroi@daarwerkenweaan.nl
- <https://daarwerkenweaan.nl/social-return-on-investment-sroi/>